

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL AKMENĖS RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 25 d. Nr. PA-P-33-8-1
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavadootojos
Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-33-8

Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė
Dalė Žilienė

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-25

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	6
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	6
1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo	7
1.3. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	8
1.4. Dėl vienkartinių priemonių teisėjams skyrimo	8
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
2. 1. Dėl vienkartinių piniginių išmokų ir priemonių valstybės tarnautojams skyrimo	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	11
3. 1. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemonių skyrimo	11
3. Rekomendacijos teismui	12

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI -155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Dalė Žilienė.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituotas subjektas – Akmenės rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: Vytauto g. 1b, 85114 Naujoji Akmenė. Identifikavimo kodas – 191444457.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo teismo pirmininkas Stasys Pocevičius, vyriausiąja finansininke dirbo Ina Pundziuvienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu mes apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Mes nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiamo ir valstybinio audito išvados nerašome.

¹ Valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymo Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“ 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-33-10.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 1 046,0 tūkst. Lt (iš jų – 713,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ 0,7 tūkst. Lt (iš jų – 0,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje yra numatyti 41,0 tūkst. Lt (iš jų – 31,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 10,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tiksliniai daliniai asignavimai rengiamo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymo įgyvendinimui ir jų negalima naudoti tol, kol neįsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė vieną programą: „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2). Šiai programai įgyvendinti teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 1 046,7 tūkst. Lt asignavimų.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti 2008 metais gavo 935,2 tūkst. Lt ir panaudojo 713,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 221,7 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms skirtus valstybės biudžeto asignavimus.

Teismas 2008 metais faktiškai Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatų įgyvendinimui (teisėjų darbo užmokesčio padidinimui) panaudojo 40,4 tūkst. Lt, iš jų: 30,8 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemokas) ir 9,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, valstybės biudžeto asignavimų arba mažiau 0,6 tūkst. Lt nei buvo numatyta minėtu Teisėjų tarybos raštu.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė 14,7 tūkst. Lt, iš jų: 13,3 tūkst. Lt sudarė skola Valstybinei teismo psichiatrijos tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos už teismo psichiatrijos ekspertizes dėl šių paslaugų pabrangimo; šiai skolai dengti numatyti asignavimai 2009 m. programos sąmatoje. Debetinis įsiskolinimas – 1,0 tūkst. Lt.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 6 d. nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶. Atlikus teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 4 teisėjų pareigybės, užimtos – 3. Nuo 2008 metų rugsėjo 15 d. teisme dirbo vienu teisėju mažiau, nei nustatyta teisėjų pareigybių sąraše.

Teismas 2008 metais panaudojo 306,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 95,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

- 247,2 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 65,9 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁷).

- 59,4 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 18,4 tūkst. Lt nuo jo priskaitytoms socialinio draudimo įmokoms, iš jų: 20,0 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemokoms ir 6,2 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms.

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius teismų tarybos nutarimus⁸, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės⁹ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už išstarnautą laiką kintamus dydžius ir nustatė tarnybinio atlyginimo (koeficiento) padidėjimą 1,75 karto.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹⁰ nuostatas teisėjų darbo užmokestis turėjo būti nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo

⁷ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų 2008 m. lapkričio 6 d. įstatymas Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁸ Teismų tarybos 2003 m. kovo 7 d. nutarimas Nr. 84, 2003 m. birželio 6 d. nutarimas Nr. 113 ir 2004 m. balandžio 2 d. nutarimas Nr. 207.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹⁰ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 96 straipsnio 1 dalis.

reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad pirmiau minėtais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais¹¹ nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Taip pat Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos, kuriomis nustatytas teisėjų darbo užmokesčio mažinimas, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹² 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Atsižvelgdami į tai, kad iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, teisme negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. 247,2 tūkst. Lt teisėjų darbo užmokesčiui ir 76,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo

Teisme teisėjams už 2007 – 2008 metų budėjimus poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo pirmininko sudarytą grafiką buvo suteiktos papildomos atostogos. Trims teisėjams už 2007 – 2008

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 birželio 24 d. nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“ ir 1999 m. gruodžio 28 d. nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtvarkos, teisėsaugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“

¹² Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

metų budėjimus poilsio ir švenčių dienomis buvo suteiktos 42 kalendorinės dienos, už kurias iš viso buvo apmokėta 10,5 tūkst. Lt darbo užmokesčio lėšų ir teisėjui, perkeltam į kitą teismą, išmokėta 3,0 tūkst. Lt pinigine kompensacija už 14 kalendorinių dienų nepanaudotų papildomų mokamų atostogų. Pažymėtina, kad kompensacijos teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikimą iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. buvo nustatytos Teismų įstatyme¹³, kuris numatė, kad teisėjams už pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atlikti teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, vykdymą gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų. Už 2007- 2008 metų budėjimus teisėjams papildomos atostogos suteiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir neviršijo 14 kalendorinių dienų per metus.

1.3. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Kaip buvo minėta, 2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką. Pagal šį įstatymą bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjų atlyginimas susideda iš pareiginės algos ir priedo už išstarnautus Lietuvos valstybei metus. Taip pat šiame įstatyme yra nustatyta, kad teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant įstatymuose numatytas teisėjo funkcijas išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka, Teisėjų tarybos nustatyta tvarka. Reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

1.4. Dėl vienkartinių priemokų teisėjams skyrimo

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal Teisėjų tarybos nutarimu¹⁴ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkto nuostatas, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio

¹³ Lietuvos Respublikos teismų įstatymo (2002-01-24 įstatymo Nr. IX-732 redakcija) 98 str. 2 d.

¹⁴ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų pareigybių sąraše.

Teismo pirmininkas 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. P-30 vadovaudamasis Teisėjų tarybos 2008 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 13P-211-(7.1.2) nurodė išmokėti vienkartinės priemokas teisėjams už 2008 m. dėl teisėjų pareigų vykdymo po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis dėl procesinių veiksmų atlikimo, ir nuo 2008 m. rugsėjo 15 d., nesant teisėjo, dėl padidėjusio darbo krūvio teisme iš lėšų, skirtų teisėjų atlyginimų padidinimui. Teisėjams buvo išmokėtos 90,3 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokos, kurioms panaudota iš viso 20,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 6,2 tūkst. Lt nuo šių priemokų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms.

Audito metu nustatyta, kad 2008 metais teismo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose buvo žymimas tik teisėjų budėjimo laikas (dienomis ir valandomis) poilsio ir švenčių dienomis pagal administracijos nustatytą grafiką. Tačiau kiti teisėjų dirbti viršvalandžiai (dėl padidėjusio darbo krūvio), už kuriuos taip pat buvo skirtos vienkartinės priemokos, nebuvo žymimi nei darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose, nei kituose teismo vidaus dokumentuose.

Teisme nėra nustatyta, kaip turi būti apskaitomas teisėjų vykdomų pareigų po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis darbo laikas.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 147 str. 1 d. nustato, kad kiekvieno darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas (kaita) per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdieninio darbo (pamainos) pradžia ir pabaiga nustatoma pagal įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos taisykles. Šio straipsnio 6 d. nustatyta, kad darbuotojų dirbtas darbo laikas yra žymimas Vyriausybės patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.

Atsižvelgiant į tai, kad nėra nustatytos teismo teisėjų viršvalandinio darbo, atliekant įstatymuose nustatytas teisėjo funkcijas, apskaitos, teismas turėtų sukurti šio darbo laiko apskaitos taisykles, kurios turėtų užtikrinti tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių apskaitą.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 9 valstybės tarnautojų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 297,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, iš jų: 53,2 tūkst. Lt priedams, 6,6 tūkst. Lt priemokoms, 11,8 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 92,0 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

2. 1. Dėl vienkartinių piniginių išmokų ir priemokų valstybės tarnautojams skyrimo

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2008 m. gruodžio 15 d. posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupyto darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Atkreiptinas dėmesys, kad tokia nuostata nebuvo įforminta kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris įstatymų nustatyta tvarka yra skelbiamas leidinyje „Valstybės žinios“.

Teismo pirmininko 2008 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. P-32 valstybės tarnautojams Lietuvos teismų 90-mečio proga, už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą, apdovanotiems šios šventės proga, buvo paskirta ir išmokėta 0,9 tūkst. Lt vienkartinių piniginių išmokų ir nuo jų apskaičiuota 0,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų.

Teismo pirmininkas 2008 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. AK-47 vadovaudamasis Valstybės tarnybos įstatymo¹⁵ nuostatomis, teisėjo padėjėjui, kuriam suteikta trečia kvalifikacinė klasė, nuo 2008 m. rugpjūčio 4 d. iki 2008 m. rugpjūčio 29 d. už papildomus darbus skyrė 60 proc. pareiginės algos dydžio priemoką, kuri kartu su 15 proc. nustatyto priedu už kvalifikacinę klasę, 5 proc. punktais arba 121,1 Lt viršijo 70 proc. pareiginės algos dydžio priedų ir priemokų sumą, nustatytą Valstybės tarnybos įstatymu¹⁶. Dėl to teismas privalėjo apskaičiuoti daugiau 37,5 Lt socialinio draudimo įmokų.

Teismo pirmininkas, nesilaikydamas Valstybės tarnybos įstatymo nuostatos, kad valstybės tarnautojams priedų ir priemokų suma negali viršyti 70 proc. pareiginės algos dydžio, 2008 m. rugpjūčio mėn. skyrė valstybės tarnautojui pareiginės algos 60 proc. priemoką, kuri kartu su 15 proc. priedu sudarė 75 proc. ir 5 proc. punktais arba 121,1 Lt viršijo nustatytą maksimalią sumą. Dėl to teismas privalėjo apskaičiuoti daugiau 37,5 Lt socialinio draudimo įmokų.

¹⁵ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (1999-07-08 įstatymo Nr. VIII-1316 su pakeitimais) 26 str. 3 d.

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (1999-07-08 įstatymo Nr. VIII-1316 su pakeitimais) 23 str. 2 d.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos 8 darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, dirbo 7 darbuotojai.

Teismas 2008 metais panaudojo 109,9 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 14,9 tūkst. Lt priemokoms, 4,5 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 34,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

3. 1. Dėl darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, tarnybinių koeficientų nustatymo, priedų ir priemokų skyrimo

Teisme darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁷ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. Teisme 2008 metais darbuotojams buvo skirtos priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą ir įstatymo nustatytų švenčių progomis. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas minėto nutarimo 5.2 ir 5.4.3 punkte. Pažymėtina, kad teisme 2008 metais darbuotojui skirta bendra priedų ir priemokų suma neviršijo darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, priedai ir priemokos darbuotojams paskirti ne ilgesniam laikotarpiui kaip iki kalendorinių metų pabaigos.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą¹⁸, teismo pirmininkas, kaip asignavimų valdytojas, yra atsakingas už jam paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, už buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, o pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą¹⁹ ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės²⁰, už buhalterinių įrašų teisingumą, už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą atsako įstaigos vyriausiasis buhalteris arba struktūrinio padalinio, tvarkančio apskaitą, vadovas, arba kiti šio įstatymo 10 straipsnyje nurodyti asmenys, tvarkantys apskaitą

¹⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p. ir 7 str. 1 ir 3 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 11 str. 1 d.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 20.2 p.

3. Rekomendacijos teismui

1. Imtis priemonių valdyti rizikas, susijusias su darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumu.
2. Sukurti darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

Vyriausioji valstybinė auditorė

Dalė Žilienė